

nerální. Leč ani obecných právních norem soud v nich neshledal, vycházejí z těchto úvah:

O znehodnocení, pokud se týče o odškodnění za válečné půjčky, jedná zákon č. 417/1920 Sb., jehož provádění je § 15 svěřeno vládě, a zákon č. 216/1924 Sb., jehož provádění se ukládá všem členům vlády. Provedení to lze však provést jedině podle § 55 úst. listiny z r. 1920 opatřením vlády vydaným v ústavní formě vlád. nař. podle §§ 80, 81 lit. a) a § 84 úst. listiny, které bylo řádně publikováno (srov. zákon č. 139/1919 Sb. a 500/1921 Sb.).

Nevolila-li však vláda, usnávajíc se 2. října 1931 o odškodném za znehodnocené válečné půjčky poručenců a opatrovanců na Slovensku a Podkarpatské Rusi, formu vlád. nařízení, plyne z toho, že nechtěla vydati právní normu obecně závaznou a že proto nelze usnesení to kvalifikovati jinak, nežli jako pouhé interní zmocnění dané min. spravedlnosti a min. financí, jež pro jednotlivé poručence nebo opatrovance právních nároků nezakládá. Ne jinou povahu mají ovšem i výnosy min. spravedlnosti, na něž stížnost ukazuje, vydané presidiím vrch. soudů v Bratislavě a v Košicích. Nejsou tedy ani usnesení vlády z 2. října 1931, ani zmíněné výnosy min. spravedlnosti právními normami a nelze z nich vyvozovati subjektivní nároky na výhody v nich uvedené. Pak ale nemůže st-ka důvodně míti za to, že nař. rozhodnutím bylo porušeno nějaké její právo, a nezbylo proto než její stížnost již z tohoto důvodu zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 12.551.

Církevní věci. — Školství: Farář, který ve smyslu § 57 zák. čl. XXXVIII:1868 obstarává vyučování náboženství na obecní škole ludové, není učitelem ve smyslu zákona č. 104/1926 Sb.

(Nález z 8. října 1936 č. 15.078/36.)

V ě c: Obec Dlhá nad Cirochou proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 30. srpna 1933 o odměně za vyučování náboženství.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 10. srpna 1933 zamítl okr. úřad ve Snině žádost Štěpána F., římskokatolického faráře v Dlhé n. Cir., kterou se domáhal, poukazuje na pokyn min. škol. a nár. osvěty ve Věstníku, ročník V., str. 190, a čl. IV zákona č. 251/1922 Sb., aby mu školská stolice obecní ludové školy v Dlhém n. Cir. zapravila odměnu za vyučování náboženství za první půlrok 1932/33, a školskou stolicí od placení osvobodil v podstatě v úvaze, že o vyučování náboženství na obecních ludových školách jsou povinni starati se ve smyslu i dnes platného § 114 nař. min. vyučování z 21. října 1902 č. 44.246 příslušníci té které konfese podle § 57 zák. čl. XXXVIII:1868. Doloženo, že čl. IV zákona č. 251/1922 Sb. se na st-le podle čl. XIV téhož zákona vůbec nevztahuje.

Nař. rozhodnutím zrušen byl k odvolání jmenovaného římskokatolického faráře uvedený výměr okr. úřadu pro nezákonnost a zároveň nařízeno politické obci Dlhé n. Cir., aby jmenovanému faráři vyplatila požadovaný honorář za vyučování náboženství ve smyslu čl. IV zákona. č. 251/1922 Sb.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Nař. rozhodnutím uznána byla stěžující si obec povinnou vyplatiti místnímu římskokatolickému faráři jím ve smyslu čl. IV zákona č. 251/1922 Sb. požadovaný honorář za vyučování náboženství na obecní ľudové škole za I. pololetí 1932/33. Při tom vycházel žal. úřad z názoru, že sice čl. IV zákona č. 251/1922 Sb. ve smyslu čl. XIV cit. zákona se vztahuje pouze na učitelstvo škol státních a nikoli tedy i obecních, že však platnost cit. zákona byla podle odst. 2 § 1 zákona č. 104/1926 Sb. rozšířena na učitelstvo ostatních veřejných škol na Slovensku, tedy i škol obecních. Náklady tím vzniklé má hraditi ve smyslu § 45 zákona č. 104/1926 Sb. obec jako udržovateľ školy. Stojí tedy žal. úřad na stanovisku, že normou, zakládající pro duchovního vykonávajícího excurrando vyučování na obecní škole ľudové nárok na odměnu za toto vyučování, je zákon č. 104/1926 Sb., a to jeho § 1 odst. 2. Dlužno proto v tom smyslu vykládati i enunciát nař. rozhodnutí, že totiž stěžující si obec je povinna splniti nárok st-lův plynoucí z § 1 odst. 2 zákona č. 104/1926 Sb., a to v rozsahu, jak je stanoven článkem IV zákona č. 251/1922 Sb. Stížnost proti tomu namítá, že zákon č. 104/1926 Sb. nemůže býti právním základem vzneseného požadavku řím.-kat. faráře v Dlhé n. Cir., poněvadž zákon ten týká se jen učitelstva podle tohoto zákona, takovým učitelem však není kněz, vyučující jen excurrando náboženství na obecní ľudové škole. V tom dlužno dáti stížnosti za pravdu.

Odstavec 2 § 1 zákona č. 104/1926 Sb. stanoví v první větě, že »obdobná úprava platových a služebních poměrů učitelstva ostatních veřejných škol obecních a občanských provede se zvláštním zákonem«. V druhé větě se pak praví, že »až do té doby platí pro toto učitelstvo platová ustanovení tohoto zákona a dosavadní služební předpisy«. »Učitelstvem« v této druhé větě, již má zřejmě žal. úřad na mysli, dlužno rozuměti jen učitelstvo, o němž mluví první věta (arg. ze slova »toto«), t. j. učitelstvo ostatních veřejných škol obecních a občanských, t. j. takových škol, o nichž nemluví 1. odst. cit. § 1 zákona č. 104/1926 Sb., tedy i učitelstvo škol obecních (§ 10 a § 23 zák. čl. XXXVIII:1868). Jak patrně z celého zákona, míněno je na tomto místě učitelstvo v právně technickém slova smyslu, tedy v tom smyslu, jak se tomuto termínu rozumí v předpisech, upravujících právní poměry takových osob učitelských, které úřad učitelský vykonávají jako své výhradné neb aspoň své hlavní povolání, a jaké má na mysli i cit. zákon č. 104/1926 Sb. v pojmech učitelští čekatelé, výpomocní a vedlejší učitelé a učitelé definitivní. Takovýmto učitelem není však farář, který ve smyslu § 57 zák. čl. XXXVIII:1868 obstarává vyučování náboženství na obecní škole. Jde tu pouze o člena duchovní správy vyslaného náboženskou společností k vyučování náboženství, nikoli však o učitele v právním slova smyslu, jak je má na mysli 9. kapitola cit. zák. čl. a

zákon č. 104/1926 Sb. (srov. k tomu ohledně zemí mimo Slovensko a Podk. Rus Boh. A 10.614/33). Kromě toho nutno uvážit, že druhá věta § 1 odst. 2 cit. zákona učitelského z r. 1926 mluví o platových ustanoveních t o h o t o zákona, t. j. zákona č. 104/1926 Sb., a dosavadních služebních předpisích. Tento zákon (104/1926 Sb.) se však o odměnách duchovním obstarávajícím excurrento vyučování náboženství vůbec nezmiňuje, poněvadž právě má na mysli pouze »učitelstvo« ve smyslu shora uvedeném, nikoliv i osoby, které vůbec na škole působí, obstarávající vyučování náboženství ze zvláštního titulu (§ 57 zák. čl. XXXVIII:1868). Rozšířil-li tedy zákon č. 104/1926 Sb. na učitelstvo »ostatních veřejných škol národních« platová ustanovení t o h o t o zákona a nikoli zákona jiného a nelze-li pod »učitelstvo« zahrnouti i člena duchovní správy, vykonávajícího pouze excurrento již z povinnosti související s výkonem správy duchovní vyučování náboženství, je z toho zřejmo, že neodpovídá zákonu právní názor žal. úřadu, že ustanovením odst. 2 § 1 zákona č. 104/1926 Sb. byla ustanovení čl. IV zákona č. 251/1922 Sb. rozšířena též na učitelstvo obecních škol na Slovensku. Při tomto v zásadě nesprávném právním názoru nepřicházejí ovšem již vůbec v úvahu ustanovení § 45 zákona č. 104/1926 Sb. pro otázku, koho stíhá povinnost hraditi náklady, vzniklé platovou úpravou p o d l e z á k o n a č. 251/1922 Sb. Poněvadž jediné na tomto — jak bylo dovozeno — nesprávném právním názoru zakládá žal. úřad svůj výrok, že faráři za vyučování náboženství na škole o b e c n í přísluší nárok na odměnu v rozsahu stanoveném čl. IV zákona č. 251/1922 Sb., a v důsledku toho i výrok, k o h o stíhá povinnost odměnu tu hraditi, bylo nař. rozhodnutí již z toho důvodu zrušiti podle § 7 zákona o ss, aniž bylo možno zkoumati, zda by snad předpis čl. IV zákona č. 251/1922 Sb. sám o sobě mohl býti základem nároku duchovního na výplatu odměny za vyučování náboženství na obecní škole ludové.

Č. 12.552.

Policejní věci: * Jestliže udělení kinematografické licence podle min. nař. č. 191/1912 ř. z. bylo ve prospěch osoby třetí vázáno na určitou podmínku a rozhodnutí o tom bylo dotčené třetí osobě řádně doručeno, vzhází jí veřejnoprávní nárok na dodržení této podmínky.

(Nález z 9. října 1936 č. 14.495/36.)

V ě c: Místní skupina družiny československých válečných poškozenců ve Vsetíně (adv. Dr. Jaroslav Tamele z Prahy) proti rozh. min. vnitřní z 22. prosince 1933 o příspěvku z výnosu biografického podniku.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Zem. úřad v Brně výměrem z 9. července 1932 udělil spolku »Jednota československého Orla« na Vsetíně oprávnění k pořádání kinematografických představení podle § 3 odst. 1 a 2 min. nař. z 18. září 1912 č. 191 ř. z. na Vsetíně čp. 362 do konce února 1935,